

Imenice opšteg roda (epicoena) na formant *-ica*: ispitivanje kognitivne relevantnosti dvaju tipova atributske kongruencije po rodu

Imenice opšteg roda predstavljaju posebnu kongruencijsku klasu imenica budući da imaju više od jednog roda. U našem istraživanju korišćene su imenice opšteg roda sa formantom *-ica* koje su i muškog i ženskog roda (npr. *taj/ta* pristalica). Cilj našeg rada bio je da se ispita da li je razlikovanje kongruencije po rodu (muški/ženski) ovih imenica kognitivno relevantno/relevantno za vreme obrade/čitanja. Ispitali smo slučaj atributske kongruencije, i to kada su imenice opšteg roda na formant *-ica* upotrebljene nereferecijalno, tj. kad se ne zna da li se odnose na osobu muškog ili ženskog pola. Prikupljeno je 19 četvorosložnih imenica opšteg roda na osnovu kojih su formirani stimulusi za eksperimentalni zadatak čitanja slobodnim tempom. U eksperimentu je učestvovalo 60 ispitanika. Statistička analiza rađena je na prosečnim vremenima reakcije po ispitanicima i po stimulusima (F1 × F2 analiza). Analiza po ispitanicima (F1, analiza varijanse za neuparene uzorke) pokazala je da ne postoji statistički značajna razlika u obradi ovih imenica i u konstrukcijama u kojima kongruiraju po muškom rodu i u konstrukcijama u kojima kongruiraju po ženskom rodu. Analiza po stimulusima (F2, analiza kovarijanse) takođe je pokazala da ne postoji statistički značajna razlika u obradi imenica opšteg roda i u slučaju kada kongruiraju po muškom i u slučaju kada kongruiraju po ženskom rodu. Rezultati našeg istraživanja idu u prilog tome da u slučaju nereferecijalne upotrebe tip kongruencije po rodu nema uticaja na obradu imenica opšteg roda.

Gender Neutral Nouns (Epicoena) with the Formant *-ica*: Testing the Cognitive Relevance of Two Types of Attributive Congruence by Gender

Gender neutral nouns represent a specific congruent class of nouns as they can have more than one gender. In this research, we used gender neutral nouns with the formant *-ica* that are both masculine and feminine, for example *taj/ta* pristalica. The aim of this research is to determine whether the differentiation of attributive congruence by gender (male and female) of gender neutral nouns is cognitively relevant/affects the time needed to process these nouns. We studied the case of the attributive congruence and when the gender neutral nouns with the formant *-ica* are used non-referentially, that is when it is not known whether the noun refers to a person who is male or female. We collected 19 gender neutral nouns with four syllables, which accounted as stimuli in the self-paced reading test. The experiment involved 60 subjects. Statistical analysis was performed on the average response times by subjects and stimuli (F1 × F2 analysis). The analysis by subjects (F1, analysis for unpaired measurements) showed that the type of congruence by gender has no influence on the time needed to process gender neutral nouns. Analysis by stimuli (F2, analysis covariance) also showed that there is no statistical difference in processing gender neutral nouns in cases in which they agree by the masculine and in the case in which they agree by the feminine gender.

Jovana Ružić (1996), Novi Sad, Bulevar oslobođenja 141, učenica 4. razreda Karlovačke gimnazije

MENTOR: MA Miloš Košprdić, Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu